

218. ἐγὼ οὖν δεδηγμένος τε ὑπὸ ἀλγεινότερου καὶ τὸ ἀλγεινότατον ὧν ἄν τις δηχθείη—τὴν καρδίαν γὰρ ἢ ψυχὴν ἢ ὅτι δεῖ αὐτὸ ὀνομάσαι πληγεῖς τε καὶ δηχθεὶς ὑπὸ τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ λόγων, οἳ ἔχονται ἐχίδνης ἀγριώτερον, νέου ψυχῆς μὴ ἀφυοῦς ὅταν λάβωνται, καὶ ποιοῦσι δρᾶν τε καὶ λέγειν ὅτι οὖν—καὶ ὄρων αὖ Φαίδρους, Ἀγάθωνας, (b) Ἐρυξιμάχους, Παισανίας, Ἀριστοδήμους τε καὶ Ἀριστοφάνους· Σωκράτη δὲ αὐτὸν τί δεῖ λέγειν, καὶ ὅσοι ἄλλοι; πάντες γὰρ κεκοινωνήκατε τῆς φιλοσόφου μανίας τε καὶ βακχείας—διὸ πάντες ἀκούσεσθε· συγγνώσεσθε γὰρ τοῖς τε τότε πραχθεῖσι καὶ τοῖς νῦν λεγομένοις. οἳ δὲ οἰκέται, καὶ εἴ τις ἄλλος ἐστὶν βέβηλός τε καὶ ἀγροικὸς, πύλας πάνυ μεγάλας τοῖς ὤσιν ἐπίθεσθε. Ἐπειδὴ γὰρ οὖν, ὦ ἄνδρες, ὁ τε λύχνος ἀπεσβήκει καὶ (c) οἳ παῖδες ἔξω ἦσαν, ἔδοξέ μοι χρῆναι μηδὲν ποικίλλειν πρὸς αὐτόν, ἀλλ' ἐλευθέρως εἰπεῖν ἃ μοι ἐδόκει· καὶ εἶπον κινήσας αὐτόν, Σώκρατες, καθεύδεις; Οὐ δῆτα, ἦ δ' ὅς. Οἶσθα οὖν ἃ μοι δέδοκται; Τί μάλιστα, ἔφη. Σὺ ἐμοὶ δοκεῖς, ἦν δ' ἐγώ, ἐμοῦ ἐραστής ἄξιός γε γινώσκοναι μόνος, καὶ μοι φαίνη ὀκνεῖν μνησθῆναι πρὸς με. ἐγὼ δὲ οὕτως ἔχω· πάνυ ἀνόητον ἡγοῦμαι εἶναι σοὶ μὴ οὐ καὶ τοῦτο χαρίζεσθαι καὶ εἴ τι ἄλλο ἢ τῆς οὐσίας τῆς ἐμῆς (d) δέοιο ἢ τῶν φίλων τῶν ἐμῶν. ἐμοὶ μὲν γὰρ οὐδὲν ἐστὶ πρᾶσιον τοῦ ὧς ὅτι βέλτιστον ἐμὲ γενέσθαι, τούτου δὲ οἶμαί μοι συλλήπτορα οὐδένα κυριώτερον εἶναι σοῦ.

Τώρα λοιπόν, επειδὴ ἔχω δαγκωθεῖ ἀπὸ πιο ἐπώδυνο πλάσμα καὶ με τον πιο οδυνηρό τρόπο που θα μπορούσε κάποιος να δαγκωθεῖ - στην καρδιά ἢ στην ψυχὴ μου, ἢ με οποιαδήποτε ἄλλη λέξη πρέπει να ονομαστῆ αὐτό, λαβώθηκα καὶ δαγκώθηκα ἀπὸ τα λόγια τῆς φιλοσοφίας, που κατακτοῦν με πιο ἀγριο τρόπο ἀπ' ὅτι το φίδι, ὅταν κυριεύουν τὴν ψυχὴ ἐνὸς νέου που δεν εἶναι ἀνόητος καὶ του δίνουν τὴ δύναμη να κάνει ἢ να λέει τα πάντα - καὶ επειδὴ κοιτάζοντας γύρω μου υπάρχουν Φαίδροι, Ἀγάθωνες, Ἐρυξιμαχοί, Παισανίες, Ἀριστόδημοι, καὶ Ἀριστοφάνες - τι μπορῶ να πω για το Σωκράτη τον ἴδιο καὶ για ὅλους τους υπόλοιπους; Ὅλοι εσεῖς, λοιπόν, ἔχετε το δικό σας μερίδιο στη φιλοσοφικὴ μανία καὶ τρέλα καὶ, κατὰ συνέπεια, ὅλοι θα ἀκούσετε. Ἄλλωστε θα δείξετε κατανόηση καὶ για ὅσα ἐγιναν τότε καὶ για ὅσα τώρα λέγονται. Καὶ σεις, οἱ υπηρέτες κι αν ὑπάρχει κάποιος ἀκάθαρτος καὶ ἀξέστος κλείστε τ' αὐτιά σας με πόρτες πάρα πολὺ μεγάλες.

«Λοιπόν, φίλοι μου, ὅταν το λυχνάρι εἶχε πια σβῆσει καὶ τα παιδιὰ (υπηρέτες) εἶχαν αποσυρθεῖ, ἀποφάσισα ὅτι θα ἔπρεπε να μην μασάω τα λόγια μου, ἀλλὰ να του μιλήσω ἐλεύθερα γι' αὐτὰ που σκεφτόμουν. Καὶ, ἀφού τον ἐσπρωξα λιγάκι, τον ρώτησα. «Σωκράτη, κοιμάσαι»; «Ὁχι βέβαια,» μου ἀπάντησε. «Ἐξέρεις τι ἔχω ἀποφασίσει;» «Τί εἶναι αὐτό;» Εἶπε.

«Θεωρῶ,» ἀπάντησα, «ὅτι εἶσαι ὁ μοναδικὸς ἀξιὸς ἐραστής που εἶχα, καὶ μοι φαίνεσαι κάπως ντροπαλὸς για πράγματα που παραπέμπουν σε μένα. Ἡ θέση μου εἶναι ἡ ἐξῆς: Πιστεύω ὅτι εἶναι πολὺ ἀνόητο να μη σου δίνω χαρὰ καὶ σ' αὐτό καὶ αν χρειάζεσαι κάτι εἴτε ἀπὸ τὴν περιουσία μου εἴτε ἀπὸ τους φίλους μου. Γιατί για μένα τίποτα δεν εἶναι πιο σημαντικό ἀπὸ τὴν ἐπίτευξη του υψηλότερου βαθμοῦ ἀριστείας καὶ νομίζω ὅτι για το σκοπὸ αὐτό δεν μπορῶ να ἔχω συνεργάτη ἰσχυρότερο ἀπὸ σένα.

ἐγὼ δὴ τοιούτῳ ἀνδρὶ πολὺ μᾶλλον ἂν μὴ χαριζόμενος αἰσχυνοίμην τοὺς φρονίμους, ἢ χαριζόμενος τοὺς τε πολλοὺς καὶ ἄφρονας. Καὶ οὗτος ἀκούσας μάλα εἰρωνικῶς καὶ σφόδρα ἑαυτοῦ τε καὶ εἰωθότως ἔλεξεν ὦ φίλε Ἀλκιβιάδη, κινδυνεύεις τῷ ὄντι οὐ φαῦλος εἶναι, εἶπερ ἀληθῆ τυγχάνει ὄντα ἃ λέγεις (ε) περὶ ἐμοῦ, καί τις ἔστ' ἐν ἐμοὶ δύναμις δι' ἧς ἂν σὺ γένοιο ἀμείνων· ἀμήχανόν τοι κάλλος ὀρώης ἂν ἐν ἐμοὶ καὶ τῆς παρὰ σοὶ εὐμορφίας πάμπλου διαφέρον. εἰ δὴ καθορῶν αὐτὸ κοινώσασθαί τέ μοι ἐπιχειρεῖς καὶ ἀλλάξασθαι κάλλος ἀντὶ κάλλους, οὐκ ὀλίγῳ μου πλεονεκτεῖν διανοῆ, ἀλλ' ἀντὶ δόξης ἀλήθειαν καλῶν κτᾶσθαι ἐπιχειρεῖς καὶ τῷ ὄντι "χρύσεια χαλκείων" διαμείβεσθαι νοεῖς. ἀλλ', ὦ μακάριε, ἄμεινον σκόπει, μὴ σε λανθάνω οὐδὲν ὦν.

Εγώ λοιπόν θα ντρεπόμεουν πολύ περισσότερο τους λογικούς ανθρώπους αν δεν ικανοποιούσα ένα τέτοιο άντρα, παρά τους πολλούς και άμυαλους ικανοποιώντας τον».

Και αυτός, όταν τα άκουσε, πήρε εκείνη τη γνωστή, την τόσο χαρακτηριστική για κείνον στάση αφέλειας και είτε. «Αγαπητέ μου Αλκιβιάδη, θα τολμούσα να πω ότι πραγματικά δεν είσαι ένας ανέντιμος και αχρείος, αν αυτά που λες για μένα απηχούν την πραγματική αλήθεια και ασφαλώς υπάρχει σε μένα κάποια δύναμη με την οποία εσύ θα μπορούσες να γίνεις καλύτερος. Θα μπορούσες να δεις σε μένα ανυπέρβλητο κάλλος, διαμετρικά αντίθετο με τη δική σου σωματική ωραιότητα.

Εάν λοιπόν, επειδή το βλέπεις προσπαθείς και σε μένα να το ανακοινώσεις και να ανταλλάξεις το κάλλος με το κάλλος, καταλαβαίνεις ότι απέναντί μου έχεις όχι μικρό πλεονέκτημα, καθώς προσπαθείς να κάνεις κτήμα σου την αληθινή και γνήσια ομορφιά προσφέροντας την εφήμερη και υποκειμενική και, πραγματικά, σκέφτεσαι να ανταλλάξεις τα χρυσά με χάλκινα. Αλλά, ευλογημένε μου, ξανασκέψου το καλύτερα μη τυχόν και πέφτεις έξω κι είμαι απλά ένας άχρηστος.